

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: APELUJEM NA VČASNÉ UPLATNENIE NÁROKOV NA NÁHRADU ŠKODY PO OČKOVANÍ PROTI COVID-19

Bratislava 17. februára 2025

Na verejného ochrancu práv sa obrátil podávateľ domáhajúci sa odškodnenia za trvalé zdravotné následky, ktoré mu, podľa jeho tvrdenia, mali vzniknúť po očkovaní proti ochoreniu COVID-19.

Reakcia ministerstva až po 21 mesiacoch

Podávateľ sa v uvedenej veci obrátil na Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky so žiadosťou, ktorou sa domáhal prešetrenia trvalých následkov po očkovaní. Ministerstvo odpovedalo na podávateľovu žiadosť až po viac ako 21 mesiacoch. Verejný ochranca práv upozornil ministerstvo, že takýto postup **nebol v súlade s princípmi dobrej verejnej správy** a apeloval na ich dodržiavanie ministerstvom v obdobných prípadoch do budúcnosti.

Problematika náhrady škody spadá svojou povahou do sféry súkromného práva, teda do oblasti, v ktorej verejný ochranca práv nemá zákonom danú pôsobnosť. Napriek tejto skutočnosti verejný ochranca práv upozorňuje poškodených na **bdelosť pri uplatňovaní** si svojich nárokov v obdobných prípadoch.

Zodpovednosť za škodu prevzal štát

Dňa 13. apríla 2021 nadobudol účinnosť zákon č. 133/2021 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach (ďalej len „zákon o liekoch“) v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19. Podľa doplneného ustanovenia § 143j ods. 7 zákona o liekoch, štát, v ktorého mene koná Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, nesie zodpovednosť za škodu na živote a zdraví spôsobenú od 26. decembra 2020 okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe podanej očkovacej látky proti ochoreniu COVID-19.

Štát síce zodpovednosť prevzal, ale nevytvoril osobitný mechanizmus

„Slovenská republika, prostredníctvom ministerstva zdravotníctva, preberá týmto ustanovením zákona o liekoch zodpovednosť za akékoľvek negatívne zdravotné následky spojené s očkovaním proti COVID-19. Navyše § 143j ods. 9 zákona o liekoch jasne stanovuje, že tejto zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť. Súčasná právna úprava však neupravuje konkrétny mechanizmus, ako si môžu poškodené

osoby uplatniť nárok na náhradu škody a ako bude táto náhrada posudzovaná,“ vysvetľuje ombudsman Róbert Dobrovodský.

Pozor na premlčanie nároku

Verejný ochranca práv v súvislosti s uvedenými informáciami upozorňuje, že právo na náhradu škody sa podľa § 106 Občianskeho zákonníka premlčí v subjektívnej lehote **dvoch rokov** odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode, o tom, kto za ňu zodpovedá a aká je jej výška. Od tohto okamihu začína plynúť dvojročná premlčacia lehota na uplatnenie práva.

Aby sa právo nepremĺčalo, treba žalovať na súde. Vyjednávane s ministerstvom nepomôže

„Je preto dôležité konať včas, aby dotknutí občania o svoje právo neprišli. Je potrebné tiež dodať, že ak sa poškodený a ten, kto za škodu zodpovedá, nezhodnú v otázke vzniku škody či jej náhrady, o ich spore môže rozhodnúť jedine súd. Ak poškodený v premlčacej dobe uplatní právo na súde a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia práva po dobu súdneho konania neplynie,“ dodáva verejný ochranca práv.

Rakúsky mechanizmus odškodňovania

Podľa údajov rakúskeho Spolkového ministerstva zdravotníctva k aprílu 2024 žiadosť podľa zákona o poškodení vakcínou (*Impfschadengesetz*) po očkovaní proti COVID-19 zatiaľ podalo 2 324 ľudí. Z toho bolo schválených 412 žiadostí.